

6/1/2021

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

**за први и други циклус основног
образовања**

2021/22-2024/25

Основна школа „Боривоје Ж. Милојевић“
Крупањ

САДРЖАЈ

1. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ.....	3
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
3.УВОД.....	6
4. УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ.....	8
4.1. Материјално технички услови.....	8
4.2. Услови друштвене средине.....	9
5. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	10
6. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	11
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ.....	14
ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА.....	14
7.ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	15
8. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ.....	17
8.1. Српски језик.....	17
8.2. Математика	28
8.3.Свет око нас	43
8.4. Ликовна култура	48
8.5. Музичка култура.....	52
8.6. Физичко и здравствено васпитање.....	56
8-6. Дигитални свет	66
9. ИЗБОРНА НАСТАВА.....	74
9.1 ВЕРСКА НАСТАВА	75
9.2. Грађанско васпитање.....	84
10. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ.....	95

1. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Школски програм ОШ «Боривоје Ж. Милојевић» је основни радни документ који обухвата све садржаје, процесе и активности који су усмерени ка остваривању циљева од првог до осмог разреда обавезног образовања. Основно образовање остварује се на основу Школског програма, који представља конкретизацију циљева и задатака основног образовања и васпитања.

Задатак Школског програма је да обезбеди остваривање предвиђених наставних планова и програма а истовремено и потребу ученика, родитеља, школе и јединице локалне самоуправе. Због тога основа за израду Школског програма могућности, потребе и интереси како Републике тако и локалне друштвене средине.

Школски програм обухвата податке о организацији и извођењу образовно васпитни рада тј. наставе и осталих облика наставних активности. Садржи обавезни, изборни и факултативни део који су одређени планом и програмом наставе и учења основног образовања са назначеним фондом часова на годишњем и недељном нивоу за сваки од њих и укупан фонд часова (годишњи и недељни) по разрдима.

Обавезни део школског програма садржи наставне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике.

Изборни део школског програма обухвата изборне наставне предмете и садржаје програма по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више наставних предмета према својим склоностима. Један од обавезних изборних предмета јесте верска настава или грађанско васпитање. Ученик се обавезно одређује за верску наставу или грађанско васпитање, и изабрани наставни предмет задржава до краја започетог циклуса основног образовања. Школа у првом и другом разреду ученицима нуди, поред обавезних изборних наставних предмета, верске наставе и грађанског васпитања, још три изборна предмета, од којих ученик бира један или више предмета.

Факултативни део школског програма обухвата наставне предмете којима се задовољавају интереси ученика у складу са могућностима школе, као што је, на пример, страни језик, као и садржаје и облике слободних активности (хор, оркестар, екскурзије, секције, културне и друге активности...

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Школски програм је сачињен на основу:

- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017,27/2018, 10/2019 и 6/20)
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Просветни гласник“, број 10/17)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 3/19)
- Правилника о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник бр. 11/16 и 7/17.)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о наставном плану за други циклус основног основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања (“ Просветни гласник ”, бр. 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18)
- Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 3/19)
- Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије – Просветни гласник”, број 5/19)
- Правилник о измени Правилника о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 12/19)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 10/19)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (“ Просветни гласник” бр. 10/17.)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (**дигитални свет**)
- Правилника о вредновању квалитета рада установе (Сл. Гласник РС, бр. 20/2019)

- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање (Сл.гласник РС, бе. 76/2010,74/2018)
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом, (Сл. Гласник РС, 2018.)
- Правилник о стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа, (Сл. Гласник РС, бр. 7/2011)
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај првог циклуса образовања и за крај обавезног образовања
- Уредба о организовању у остваривању верске наставе и наставе алтернативног предмета у основној и средњој школи (Сл. гласник РС – Просветни гласник 46/2001.);
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", број 34 од 17. маја 2019.
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи "Службени гласник РС", број 30 од 25. априла 2019.
- Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник РС“, бр. 46/2019)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање
- Развојни плана ОШ "Боривоје Ж. Милојевић "
- Статут ОШ "Боривоје Ж. Милојевић "

3.УВОД

КРАТАК ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

Историја развоја школства у нашем крају је дуга и веома бурна. Давне 1837. године отворена је прва школа у Крупњу. Сами почеци успостављања образовног система и оснивања установа били су тешки јер су се суочавали са многобројним проблемима. Најтежи су били опште сиромаштво становништва, недостатак простора и основних средстава за рад са ученицима. Али и поред свих недаћа, школа у Крупњу се развијала и временом је имала све више ученика. За време свог постојања 1837-1941. г. школа у Крупњу је и поред тешких и примитивних услова опстала захваљујући залагању и великом одрицању својих учитеља- великих просветних прегалаца и оданих заљубљеника својих позива.

После рата школа постаје један од значајнијих подстрекача културног развоја нашег лепог градића. Документа говоре о богатству ваннаставних садржаја који су подстицали развој младих и обогатили живот како школе тако и места. Захваљујући примени савремених метода школа је проглашена за огледну 1959.године, а 1968. године добија значајно републичко признање за постигнуте резултате у образовању.

Данас се Основна школа „Боривоје Ж. Милојевић“ налази на десној обали реке Богоштице, а испод брда Ђулима, у једном од најмирнијих, најлепших и најзеленијих делова наше варошице.

Име носи по нашем суграђанину Боривоју Ж. Милојевићу, познатом и у свету признатом географу, антропогеографу, професору факултета, члану САНУ-а. дан када је овај признати научник рођен, 22.децембар прослављамо као Дан школе

Специфичност географског положаја наше општине чини да школа има карактеристичну структуру, а коју одликује велики број издвојених осморазредних и четвороразредних одељења и неподељених школа. Захваљујући тим малим, издвојеним одељењима доступност школе је већа и олакшава похађање основног образовања најмлађим ученицима. У саставу наше школе налази се матична школа са седиштем у Крупњу и десет издвојених одељења од којих су три осморазредна (Костајник, Красава и Дворска), а остале школе су састављена од комбинације два разреда или су неподељене школе у зависности од броја ученика који похађају наставу.

Наша школа, с обзиром на богату традицију и изазове савременог друштва, има велике амбиције. Опређени смо да уносимо новине у свој рад и пружимо најбоље својим ученицима, наставницима и средини у којој живимо. Колико смо успешни у томе, говоре бројни резултати на такмичењима и конкурсима и велики број успешних људи који су стицали прва научна знања и сазнања о животу.

4. УСЛОВИ РАДА ШКОЛЕ

4.1. Материјално технички услови

Школска зграда

Матична школа у Крупњу поседује две школске зграде (једна од њих је фискултурна сала). Четвороразредна издвојена одељења поседују по једну школску зграду (укупно 9). Костајник има 3 школске зграде, Красава 2 и Дворска 3.

Објекти четвороразредних школа, сем школа у Церови и Брштици, грађени су у периоду од 1945-1955. године. Одликују се довољним учионичким (око 5 м²/учен.) и школским простором и пространим школским двориштима.

Школски објекти осморазредних школа су новијег датума, сем по једне школске зграде у Дворској и Костајнику, и имају довољно учионочког простора у односу на нормативе. Све осморазредне школе имају солидно опремљене кухиње са трпезаријама, а школска дворишта су довољно пространа. У Костајнику и Красави се у оквиру школских дворишта налазе спортски терени са асфалтним подлогама.

Школска зграда у Крупњу је стара 36 година и одликује се лепим изгледом и функционалном унутрашњошћу. Димензије учионица су у складу са педагошким нормативима, а једини проблем је библиотека чија површина од 54м² не задовољава школске нормативе. Наставни простор чине: 16 учионица општег типа, 4 специјализоване учионице, 3 кабинета и 2 радионице.

Школска библиотека

У Матичној школи и издвојеним осморазредним школама постоје библиотеке и медијатеке које су опремљене значајним књижним фондом (Крупњак 12267 књига, Костајник - 6596 књига, Красава - 2844 књига, Дворска - 1579 књига), општим наставним средствима и дидактичким материјалима. У издвојеним четвороразредним школама постоје мање приручне библиотеке.

У амбијенту библиотека се реализују неки часови у оквиру наставе српског језика и разредне наставе.

4.2. Услови друштвене средине

Савремена школа, с обзиром које циљеве поставља у свом раду, мора бити отворена институција која сарађује са локалном средином, користи расположиве реурсе у раду и сама утиче на стварање нових и квалитетнијих.

С обзиром на разноврсне потенцијале (природне и друштвено-историјске) локалне средине наша школа ће тежити да, уз сарадњу са локалним институцијама, квалитетније остварује васпитно –образовну улогу.

У овој области Школа ће:

- Обезбедити учешће и помоћ МЗ и Општине у остваривању појединих акција Школе
- Учествовати у појединим активностима организација на нивоу града које желе да са Школом сарађују (хуманитарне акције, посете и излети, организовање изложби ђачких радова, учешће на ликовним и литерарним конкурсима, помоћ при организацији културних програма и сл.)
- У сардњи са локалном самоуправом реализује нове програмске садржаје и подржава њихово опстајање.

5. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

ОШ „Боривоје Ж. Милојевић“ остварује програм основног образовања у трајању од осам година. Програм се остварује у два циклуса по четири године. Први циклус основног образовања обухвата први, други, трећи и четврти разред, а други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред..

Поред програма за основно образовање у нашој школи се остварује, по потреби, припремни предшколски програм.

Школски програм доноси се за период од четири године и обухватиће школску 2021/22, 2022/23, 2023/24, 2024/25. годину.

6. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.
- ослонац наставницима, учитељима, професорима, стручним сарадницима при планирању, реализацији и евалуацији целокупног живота школе.
- Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.*

Циљеви програма образовања су:

« Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:*

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;*
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;*
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;*
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;*
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;*
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;*
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;*
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;*

- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;*
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;*
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;*
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;*
- 13) развијање позитивних људских вредности;*
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;*
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;*
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;*
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;*
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.*Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и усмерени су на процес и исходе учења а не на саме садржаје као до сада. Према новом програму садржаји су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика и показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме и обави захваљујући знањима, вештинама и ставовима које је градио и развијао током учења. Самим тим, овакав програм подразумева да се кроз оствареност исхода развијају и међупредметне компетенције.

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

1. Компетенција за учење
2. Одговорно учешће у демократском друштву
3. Естетичка компетенција
4. Комуникација
5. Одговор однос према околини
6. Одговоран однос према здрављу
7. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
8. Рад са подацима и информацијама
9. Решавање проблема
10. Сарадња
11. Дигитална компетенција

Прилагођавање програма за образовање и васпитање ученицима са посебним способностима

Школски програми доносе се на основу Наставног плана и програма за основне школе, а специфичности се исказују посебним програмима у зависности од врсте и степена ометености.

Прилагођавање програма за ученике са посебним способностима врши се:

- индивидуализацијом наставних активности и прилагођавањем наставних метода и техника;
- избором одговарајућих наставних средстава;
- формирањем мањих група у оквиру одељења за интензивнији наставни рад са овим ученицима, а у складу са потребама;
- процењивањем напредовања и успеха стандардима напредних постигнућа;
- понудом одговарајућих изборних предмета;
- понудом факултативних наставних предмета и слободних активности у факултативном делу школског програма;
- укључивањем стручних сарадника у припрему индивидуализованих наставних активности за ове ученике, као и за процењивање и праћење њихове ефикасности и успешности

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

7. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Страни језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
УКУПНО : А		20	720
Ред. број	В. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36
УКУПНО: В		1	36
УКУПНО: А + В		21	756

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	Облик образовно-васпитног рада	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756
2.	Допунска настава	1	36
3.	Настава у природи	7-10 дана годишње	

Ред. број	Остали облици образовно-васпитног рада	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње	

8. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

8.1. Српски језик

Годишњи фонд часова: 180 часова

Циљ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Исходи	Област/тема	Фонд	Садржај	Начин остваривања
<ul style="list-style-type: none"> - Разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - Влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -Разуме оно што прочита; -Активно слуша и разуме садржај књижевно уметничког текста који му се чита; 	<p>ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ</p>	90 часова	<p>Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма.</p> <p>Речи и реченице као говорне и писане целине.</p> <p>Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање.</p> <p>Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима.</p> <p>Језичке игре;</p>	<p>Испитивање способности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Усмено изражавање изводити кроз игре и активности где се вежба комуникација (поздрављање, причање на основу слика низа слика где се води рачуна о правилној артикулацији гласова) -Вежбе у посматрању тематски организоване (посматрање учионице, предмете, људе, животиње, слике..., опажање облика, боја, мириса... -Вежбе у слушању оно што говори учитељ, ученици, спикери

		<p>Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе.</p> <p>Писање(преписивање,самостално писањеи диктат).</p> <p>Читање(шчитавање/глобално читање,гласно и тихо читање);питања којима се проверава разумевање прочитаног.</p> <p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; ц, ч; ј, љ).</p>	<p>(инсистирати на подражавању правилног говора)</p> <p>-Аналитичка и синтетичка вежбања се изводе повезано са вежбама слушања и посматрања, уочавање позиције гласова у речима (изговорене и написане) а затим растављање речи на гласове</p> <p>-Вежбе у отклањању дијалекатских и жаргонских карактеристика говора (посебно обраћање пажње на изговор гласова ђ, ћ, ц, ч, ј, љ)</p> <p>-Моторичке вежбе за развијање руке, шаке и прстију се развијају кроз игру (везивање чворова,пертли, низање перлица...)</p> <p>-Графомоторичке вежбе повезивати са неким догађајем, вежбом слушања, посматрања, причања (изводити кроз цртеже, рамове за слике у простору предвиђеном за писање, без подизања руке из једног потеза), усмеравање на правилно држање оловке, тела и правилну удаљеност од стола</p> <p>-Вежбе читања на више нивоа уз примену принципа индивидуализације (често проверавање савладаности технике</p>
--	--	--	--

				<p>читања и разумевања прочитаног (користити игре словима и речима, ребусе, испуњалке, укрштенице)</p> <p>-Учење писања штампаних и писаних слова (размак код штампаних слова да буде равномеран, а писана слова графички увезивати);</p> <p>-Писање увежбавати кроз преписивање, допуњавање реченица,диктате,састављања реченица на основу слике и низа слика, писање реченица и краћих тематских целина)</p>
<p>–Препозна песму, причу и драмски текст;</p> <p>–Одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавањау вези са прочитаним текстом;</p> <p>–Уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;</p> <p>– Изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;</p>	КЊИЖЕ-ВНОСТ	45 часова	<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p><i>Поезија</i></p> <p>Народна песма, <i>Ја сам чудовидео</i></p> <p>Јован Јовановић Змај, <i>Зимскапесма</i></p> <p>Војислав Илић, <i>Пролетњазора/</i></p> <p>Воја Царић, <i>Пролеће/</i></p> <p>Мира Алечковић, <i>Ветар сејач</i></p> <p>Десанка Максимовић, <i>Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце</i></p>	<p>-Усавршавање читања на текстовима који су кратки, динамични, интересантни и примерени узрасту, као и на текстовима школске и домаће лектире</p> <p>-Оспособљавање за разумевање текстова и увођење у основне појмове књижевности</p> <p>-Подстицање на уочавање ликова у књижевном делу, њихове особине и поступке, емоционална стања, разликовање појмова добро и зло</p>

<p>– Препозна загонетку и разуме њено значење;</p> <p>– Препозна басну и разуме њено значење;</p>		<p>Гвидо Тартаља, <i>Китова беба/Мрави/Постеља за зеку</i></p> <p>Бранко Ћопић, <i>Јежева кућица(читање у наставцима)</i></p> <p>Душан Радовић, <i>Јесењапесма/Срећна Нова година</i></p> <p>Љубивоје Ршумовић, <i>Ау што је школа zgodна; Дете/Деца су украс света</i></p> <p>Стеван Раичковић, <i>Цртанка</i></p> <p>Бранислав Лазаревић, <i>Сликар</i></p> <p>Перо Зубац, <i>Добар друг ти вреди више</i></p> <p>Драгомир Ђорђевић, <i>Није лако бити дете</i></p> <p>Проза</p> <p>Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i></p> <p>Народна прича, <i>Деда и репа/Голуби пчела</i></p> <p>Народна басна, <i>Лисица и гавран</i></p> <p>Доситеј Обрадовић, <i>Два јарца; Две козе</i></p>	<p>-Навикавање на читање текста у наставцима и мотивисање на самостално читање</p> <p>-Оспособљавање за одређивање места и времена радње и разумевање узрочно последичних распореда догађаја</p> <p>-Разликовање поезије, прозе и драмског текста без увођења дефиниција</p> <p>-Оспособљавање за разумевање пренесеног значења загонетки,</p> <p>- Препознавање басне и упознавање са постојањем ауторске и народне басне, разумевање пренесеног значења и издвајање поуке</p> <p>-Оспособљавање за уочавање непознатих речи и подстицање за тражење објашњења; Вођени питањима (ко?шта?где?када?зашто?) оспособљавање да као одговоре формулишу реченице, одељке, краће текстивне целине зависно од индивидуалних способности</p> <p>-Формирање ставова и подстицање на исказивање ставова</p>
---	--	--	--

		<p>Лав Николајевић Толстој,<i>Два друга</i></p> <p>Драган Лукић, <i>Јоца воз итролејбус/</i></p> <p>Игор Коларов, <i>Дум-дум Оливери његов бубањ</i></p> <p>ЂуроДамјановић,<i>Дан кад је јутробилослово/</i></p> <p>ВеснаЂоровићБутрић,<i>Ноћнићошак</i></p> <p>Избориз народнихи ауторскихзагонетки(ДесанкаМаксиминовић,Загонеткелакеза првакеЂаке,ЗагонеткеГригораВитеза и БранеЦветковића)</p> <p>Драмскитекстови</p> <p>ГвидоТартаља,<i>Зна он унапред</i></p> <p>ДушанРадовић,<i>Тужибаб</i></p> <p>АлександарПоповић,<i>Нећеувек да будепрви</i></p> <p>БораОљачић,<i>Првидан у школи</i></p> <p>Популарни информативнитекстови</p> <p>Избориз илустрованихенциклопедијаи</p>	<p>-Мотивисање на стваралачке активности које настају читањем драмских дела (сценски наступ, драмска игра, гледање дечје позоришне представе)</p> <p>-Усвајање правила понашања у позоришту</p> <p>-Континуирано увођење нових речи у речнички фонд ученика, како би се он богатио</p> <p>-Стицање читалачких навика кроз успостављање сарадње са школским библиотекарком (неколико часова реализовати у библиотеци)</p> <p>-Подстицање на читање текстова у сликовницама за развијање вештине читања и разумевања прочитаног</p>
--	--	--	---

		<p>часописа за децу о значајним личностима</p> <p>Српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, Знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: Буквар</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>Јован Јовановић Змај, <i>Песме за децу (избор)</i></p> <p>Избор из басни и сликовница за децу</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу;
--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> – шаљива песма; – басна; – загонетка. 	
<ul style="list-style-type: none"> – Разликује слово, реч и реченицу; – Правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; – Правилно употреби велико слово; 	<p>ЈЕЗИК</p> <p>Грамматика, правопис и ортоепија</p>	10 часова	<p>Реченица; реч; слово.</p> <p>Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи.</p> <p>Реченице као обавештење, питање и заповест.</p> <p>Велико словона почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој живи, као и назив школе коју похађа.</p> <p>Правилно потписивање (име, па презиме).</p> <p>Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособљавање за правилну усмену и писмену комуникацију -Уочавање језичких појава без именована у вежби слушања, говорења, читања и писања -Указивање на важност правилног писања слова и изговарања гласова, због разликовне функције гласа у речима (ђак-цак) -Речи обрађивати у оквиру реченице, у писању се одвајају, а у говору треба наглашавати правилан акценат речи -Реченице уочавати у оквиру текста -У писању посебну пажњу обратити на то да реченице почињу великим словом и завршавају тачком, знаком питања или узвика, инсистирање на правилном интонирању приликом изговора -Систематско праћење говора и писања кроз конкретне ситуације у

				одељењу (грешкама које се јављају код ученика, колебањима) -Разноврсна и честа систематска правописна вежбања ради савладавање правописних правила
<p>– Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;</p> <p>– Обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;</p> <p>-Усмено препричава;</p> <p>-Усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;</p> <p>– Усмено описује ствари из непосредног окружења;</p> <p>–Бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;</p> <p>– Напамет говори краће књижевне текстове;</p>	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	35 часова	ГОВОРЕЊЕ Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање,препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски,драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста драмско и луткарско). Богаћењеречника:лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.	-Неговање културе говора,писменог изражавања,богаћење речника кроз све области ,као и самосталне наставне јединице -Усмеравање на развијање и усавршавање комуникативности кроз вођене разговоре -Неговање правилног говора и богаћење речника у функцији јасног изражавања кроз разговор -Подстицање на говорење ,изношење мишљења и осећања -Усмено изражавање реализовати кроз говорне вежбе уз помоћ датог или заједничког плана, као и индивидуалног плана -Подстицање на причање и правилно говорно изражавање кроз причање о слици или низу слика, доживљајима и догађајима, описивање годишњих

<p>– Учествоје у сценском извођењу текста;</p>				<p>доба, биљке,животиње, друга, члана породице</p> <p>-Охрабривање за обликовање усмене поруке које се користе у свакодневним комуникативним ситуацијама, учтиво започињање разговора и слободни друштвени разговор</p> <p>-Учење напамет и говорење одабраних текстова ради богаћења речника и правилан изражајни говор</p> <p>-Упућивање на пажљиво и културно слушање саговорника</p> <p>-Подстицање према способностима и могућностима у писању са адекватним захтевима и упућивање на избор адекватних речи</p>
<p>– Пажљиво и културно слуша саговорнике;</p> <p>–Слуша, разуме и парафразира поруку;</p> <p>– Слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања</p>			<p>СЛУШАЊЕ</p> <p>Стварне и симулиране ситуације.</p> <p>Слушна порука.</p> <p>Аудио-визуелни записи.</p> <p>Игре за развијање слушне пажње.</p>	<p>-Оспособљавање за записивање поруке</p> <p>-Неговање језичке културе кроз језичке игре (ситуационе игре, разговор у продавници, код зубара, ребуси, преметаљке, разговор са непослушним луткама, са књижевним ликом</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Примењује основна правописна правила; – Пише читко и уредно; – Писмено одговара на постављена питања; – Спаја више реченица у краћу целину; – Пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; – Гласно чита, правилно и са разумевањем; – Тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; – Пронађе информације експлицитно изнете у тексту 			<p>ПИСАЊЕ</p> <p>Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту.</p> <p>Писана порука.</p> <p>Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста.</p> <p>Реченице/кратак текст погодан за диктирање.</p> <p>ЧИТАЊЕ</p> <p>Књижевнитекстови.</p> <p>Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.</p> <p>Нелинеарни текстови: текст у табели,</p> <p>распоред часова, стрип, улазница и др.</p>	<p>-Записивање по слушању ради увежбавања диктата и писање (слушање и уочавање границе између речи и реченица)</p> <p>-Подстицање на писање према индивидуалним могућностима (ученике са потешкоћама постепено уводити, а боље подстицати са адекватним захтевима)</p> <p>-Учење самосталног писања спајањем више реченица у целину о свом искуству,о доживљају,слици...</p> <p>-Увежбавање читања на делима школске и домаће лектире и другим текстовима</p> <p>-Усмеравање на читање информативних текстова према интересовањима</p> <p>-Усавршавати читање кроз гласно читање (целог текста, штафетно, флексибилно, драмског текста по улогама), тихо читање (у себи)</p> <p>-Проналажење информација у тексту уз вођење разговора о тексту уз</p>
---	--	--	---	---

			Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.	помоћ питања ко?, где?, када?, како? и самостално
--	--	--	---	---

8.2. Енглески језик

ПРЕДМЕТ: Енглески језик

ФОНД ЧАСОВА:72

Циљ наставе страног језика у првом разреду јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- приближи ученицима идеју о постојању других језика као средстава комуникације;
- развије позитивна осећања према језику који учи;
- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост.

ТЕМАТСКИ/ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

ОБЛАСТ	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	УКУПНО
Увод у предмет		1		1
Hello Здраво	2	3		5
My classroom Моја учионица	3	4		7
My family Моја породица	3	4		7
My face Моје лице	3	4		7
Toys Играчке	3	4		7
	3	4		7

My house Моја кућа				
On the farm На фарми	3	4		7
I'm hungry Гладан/Гладна сам	3	4		7
All aboard! Превозна средства	3	4		7
Party clothes Костими за журку	3	5		8
Merry Christmas and Happy New Year Срећан Божић и Нова година	0	1		1
Happy Easter Срећан Ускрс	0	1		1
УКУПНО	29	43		72

ИСХОДИ Ученици ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТИ	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:
Разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; питају и кажу како се зову.	Увод у предмет	Поздрављање и представљање	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Сарадња	Реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сусрету
Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на	Hello Здраво Поздрављање и представљање; изражавање упутстава и налога; извињавање и захваљивање	Hello (Identifying characters) Greetings What's your name? I'm... Colours: red, blue, green, orange, purple, yellow Story and value: Saying sorry	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Сарадња	Слушање кратких и једноставних текстова и песмица у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних. Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава. Учење основних норми учтивости.

<p>њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за захваљивање и извињавање и упућују захвалност и извињење; поштују правила учтиве комуникације.</p>				
<p>Препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за тражење и нуђење помоћи и упућују захвалност; уочавају сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас.</p>	<p>My classroom Моја учионица Описивање окружења; изражавање упутстава и налога</p>	<p>Classroom objects Classroom instructions Song: In the classroom Numbers 1–6 Story and value: Lending Actions at school Revision</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>Слушање кратких и једноставних текстова и песмица на тему школе, учионице и школског прибора. Вежбање основне комуникације у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и за активности.</p>
<p>Препознају и именују чланове породице; представљају чланове своје породице; препознају појам и говоре о свом породичном стаблу;</p>	<p>My family Моја породица Представљање</p>	<p>Family members Introducing family members: This is my... Song: We're the royal family!</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација;</p>	<p>Слушање кратких и једноставних текстова и песмица на тему породице. Упознавање са називима чланова породице и њихово представљање.</p>

разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге поштују правила учтиве комуникације.		This is my... practice Story and value: Sharing Family tree Revision	Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња	
Препознају и именују делове лица; разумеју једноставан опис лица; описују своје лице користећи најједноставнија језичка средства; препознају и описују осећања; препознају и именују музичке инструменте; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтиве комуникације.	My face Моје лице Описивање живих бића; препознавање и описивање осећања	My face Feelings Song: Hey, little clown Are you (happy)? Yes, I am/ No, I'm not Story and value: Don't play tricks Music and feelings Revision	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња	Слушање кратких и једноставних текстова и песмица на тему осећања. учење делова лица и основне мимике. Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа.
Препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и неприпадање; знају да кажу чије је нешто; уочавају сличности и разлике у начину разоноде и физичким активностима у циљној	Toys Играчке Изражавање припадања; тимски рад; позив и реаговање на позив у заједничкој активности	Toys I've got Song; I've got a ball Numbers 7–10 Story and value: Working together Let's play outside Revision	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу;	Слушање кратких и једноставних текстова и песмица на тему играчака. Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено исказивање

култури и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтивне комуникације.			Решавање проблема; Сарадња	припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.
Препознају и именују типове кућа и делове намештаја; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; разумеју једноставна питања о положају у простору и реагују на њих; размењују информације о месту станавања; уочавају сличности и разлике у изгледу животног простора у циљној култури и код нас.	My house Моја кућа Описивање простора; исказивање положаја у простору	Furniture Prepositions: in, on, under Song: Tidy up! Where's (the plane)? Story and value: Listening to people Homes Revision	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	Слушање кратких текстова и песмица у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору.
Препознају и именују домаће животиње и појмове који се односе на сеоско домаћинство; препознају различита станишта у којима животиње живе; разумеју једноставан опис места; описују место користећи	On the farm На фарми Описивање места; изражавање допадања	Farm animals I like / plural of pouns Song: The Animal boogie My favourites Story and value: Paying complements Animals Revision	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу;	Слушање краћих једноставних описа живих бића, предмета и места у којима се појављују информације о њиховим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених описа живих бића, предмета и места. Изражавање допадања/недопадања.

<p>најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања; изразе допадање; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.</p>			<p>Преузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња</p>	
<p>Препознају и именују врсте хране; разумеју једноставне описе хране и исказе који се односе на допадање и недопадање; размењују информације које се односе на описе хране и порекло хране; поштују правила учтиве комуникације.</p>	<p>I'm hungry Гладан/Гладна сам Описивање врста и порекла хране; изражавање допадања/недопадања</p>	<p>Food I don't like Song: I don't like chips Likes and dislikes Story and value: Don't be greedy Our food Revision</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према здрављу; Преузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња</p>	<p>Слушање кратких текстова и песмица у којима се говори о храни. Описивање хране и изражавање допадања/недопадања.</p>
<p>Препознају и именују делове одеће и обуће; храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање</p>	<p>All aboard! Превозна средства Описивање врста превозних средстава; описивање начина</p>	<p>Means of transport I'm driving / flying / riding / sailing Song: We're having fun! My activities</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка</p>	<p>Слушање кратких текстова и песмица у којима се говори о превозним средствима. Описивање на једноставан начин како може да се путује, која су</p>

<p>допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју исказе који се односе на изражавање количина; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и неприпадање; поштују правила учтиве комуникације.</p>	<p>путовања; изражавање количине; описивање свакодневних активности</p>	<p>Story and value: Saying thank you Shapes Revision</p>	<p>компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>превозна средства и сл. Описивање свакодневних активности.</p>
<p>Препознају и именују делове одеће и обуће; храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју исказе који се односе на изражавање количина; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и</p>	<p>Party clothes Костими за журку Описивање одеће; Изражавање допадања/недопадања; позив и реаговање на позив у заједничкој активности; Изражавање количине</p>	<p>Clothes Food and drink Song: Oh, what a wonderful party! What's (Leo) got? Story and value: Tidying up Our clothes Revision Summary</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>Слушање кратких текстова и песмица на тему прослава. Слушање кратких и једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза.</p>

неприпадање; поштују правила учтиве комуникације.				
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упућују једноставне честитке; уочавају сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.	Merry Christmas and Happy New Year Срећан Божић и Нова година Честитање	Merry Christmas and Happy New Year!	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња	Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упућују једноставне честитке; уочавају сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.	Happy Easter Срећан Ускрс Честитање	Happy Easter!	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња	Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ И КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика Сл. гласник РС, 10/19)		Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење и напредовање	Време
<p>А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода</p> <p>Б) Ангажовање ученика у настави</p> <p>В) Самосталност у раду</p>	<p>Ученици првог разреда се у току школске године оцењују описно. Описна оцена представља опис постигнућа ученика у остваривању исхода, циљева и задатака прописаних планом и програмом наставе и учења, као и степена ангажовања и напредовања ученика. Наставник током целе школске године континуирано води евиденцију о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика на часовима.</p>	<p>Наставник у току школске године прати напредак ученика. Праћење и оцењивање се врши на основу активности и резултата рада на часу, као и кроз низ активности као што су усмене провере постигнућа у складу са програмом обавезног предмета.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - штампани материјали - флеш картице - вежбе за проверу знања из дигиталних уџбеника - различити аудио материјали и видео записи 	<p>Након сваке наставне области.</p>

8.3. Математика

Годишњи фонд часова: 180 часова

Циљ учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Исходи	Област/тема	Фонд	Садржај	Начин остваривања
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:				
<ul style="list-style-type: none"> – Одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; – Упореди предмете и бића по величини; – Уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; – Именује геометријска тела и фигуре; 	ГЕОМЕТРИЈА ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕД- МЕТА.	27 11 + 16	Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.	-Уочавање предмета и бића у окружењу и њихових међусобних односа. Основу сазнања чини посматрање и класификација облика на основу уочених особина. - Положај предмета и бића – Ученици упоређују предмете по положају (испред, иза; испод, изнад; горе, доле; у, на, ван; између, лево, десно; са исте стране, са супротних страна; усправно, водоравно). - Упоредивање предмета према дужини, висини и ширини, циљ је да ученици овладају употребом речи којима се изражавају релацијски односи између

<ul style="list-style-type: none"> – Групише предмете и бића са заједничким својством; – Сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; – Разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; – Црта праву линију и дуж помоћу лењира – Преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. 	ЛИНИЈЕ		<p>Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија.</p> <p>Тачка и линија.</p> <p>Дуж.</p>	<p>предмета, односно бића: краће – дуже, ниже – више и уже – шире.</p> <p>-ЛИНИЈЕ</p> <p>Праве и криве линије треба увести као линије којима су оивичени уведени геометријски облици, а затим проширити на појмове отворене и затворене криве линије и изломљене линије.</p> <p>Тачку треба увести као пресек две линије, а дуж као део праве линије ограничен са две тачке. За обележавање тачака треба користити слова А, Е, О, Т, М и Ј. Ученике треба научити да разликују и цртају криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију, уоче унутрашњу и спољашњу област ограничену затвореном линијом.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Броји унапред и уназад и са прескоком; – Прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; – Користи редне бројеве; 		<p>146</p> <p>57 + 89</p>	<p>Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и</p>	<p>-Израђивање појма броја обухвата: визуелну представу, визуелну кореспонденцију једнакобројних колекција објеката, пребројавање, цифарски запис.</p> <p>-Број до кога се долази пребројавањем визуализује се на различите начине (скуповно, дијаграмима, бројевним сликама, на бројевној правој) чиме се продубљује разумевање структуре броја. На почетку је значајна манипулација</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; – Користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; – Сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; – Сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; – Растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; – Реши текстуални задатак са једном операцијом; – разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; 	БРОЈЕВИ		<p>приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом.</p> <p>Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p>	<p>очигледним средствима (жетонима, штапићима, картицама, прстима). Бројеви се упознају у блоковима: до 5 (укључујући 0), прва десетица, друга десетица, прва стотина.</p> <p>-Формирање појма бројевног низа и место броја у бројевном низу развија се кроз активност пребројавања објеката и бића (конкретних или сликовних представа), бројања унапред и уназад, секвенцијално, у задатим интервалима, визуелизацијом на бројевној правој.</p> <p>- Сабирање и одузимање везују се за примере који се могу моделовати као пар дисјунктних скупова. Када су дати бројеви елемената тих скупова, а тражи се број елемената њихове уније, говоримо о задатку сабирања који прати ту схему. Када је дат број елемената уније и једног од подскупова, а тражи се број елемената другог од њих, кажемо да је то задатак одузимања који прати ту схему. Визуелно представљање сабирања на бројевној правој (добројавање, односно одбројавање), бројевним дијаграмима и бројевним сликама подстиче разумевање појмова сабирања и одузимања након чега се увежбава сабирање и одузимање у блоковима бројева.</p>
---	----------------	--	---	--

<p>– уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;</p> <p>– прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле;</p>				<p>- Разматрају се и случајеви у којима је један од сабирака непознат број. На основу добро савладане таблице сабирања и одузимања ученици откривају непознати сабирак, умањилац, а затим и примере где је непознат умањеник.</p> <p>- Правила замене места сабирака и здруживање сабирака уводе се пре обраде бројева друге десетице јер се користе при извођењу сабирања у блоку до 20.</p> <p>- Сабирање и одузимање до 100 обухвата: сабирање и одузимање десетица, сабирање и одузимање десетица и јединица ($24 + 5$, $29 - 7$), сабирање и одузимање двоцифреног броја и вишеструке десетице ($57 + 30$, $57 - 30$), као и сабирање и одузимање двоцифрених бројева без преласка ($32 + 43$, $23 + 47$, $84 - 31$)</p> <p>- ученици се подстичу да правилно користе математички језик користећи знаке $+$, $-$, $=$, и термине: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, претходник, следбеник, паран, непаран, мањи од и већи од. Појам месне вредности цифре (десетица и јединица) уводи се приликом обраде бројева друге десетице.</p> <p>- ученици треба да упознају кованице и папирне новчанице (до 100 динара)</p>
--	--	--	--	---

– Измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере;	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	7 3 + 4	Мерење дужине нестандардним јединицама мере.	- Треба упознати ученике са концептом мерења, без увођења стандардних јединица мере. Ове активности обухватају мерење различитих предмета истом јединицом мере (нпр. сламком, спајалицом, корацима) и мерење једног предмета коришћењем различитих јединица мере. На овом нивоу, ученици треба да: измере задате дужине надовезивањем и пребројавањем јединичних мера, прикажу резултате мерења (табелом или дијаграмом) и упореде дужине.
--	----------------------	------------	--	--

8.4.Свет око нас

Годишњи фонд часова: 72 часа

Циљ наставе и учења предмета СВЕТ ОКО НАС јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	ФОНД	САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА
<ul style="list-style-type: none"> - Препзна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; -Правовремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - Понаша се тако да уважава различитост својих вршњака и других људи; - Сарађује са вршњацима у заједничким активностима; 	ЈА И ДРУГИ	4 часа	<p>Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом).</p> <p>Сличности о разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.</p>	<p>Игра улога</p> <p>Радионице</p> <p>Дијалог</p> <p>Илустрације</p> <p>Демонстрација</p> <p>Интеракција</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; 	ПОРОДИЧНИ ДОМ И ШКОЛА	6 часова	<p>Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи.</p> <p>Права и обавезе чланова групе.</p>	<p>Игра улога</p> <p>Илустрације</p> <p>Интеракција</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - Чува своју, школску и имовину других; 			<p>Правила понашања појединаца и групе.</p> <p>Празници: породични, школски.</p>	<p>Дијалог</p> <p>Демонстрација</p> <p>Радионице</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - Чува своју, школску и имовину других; - Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - Својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окужења; - Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; - Повезује резултате рада са уложеним трудом 	ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	8 часова	<p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад и одмор.</p> <p>Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе(кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру).</p> <p>Опасне ситуације по живот, здравље и околину ,превенција и правилно понашање(у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Интеракција</p> <p>Игра улога</p> <p>Дијалог</p> <p>Илустрације</p>

<p>- Снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред – назад, лево – десно, горе – доле и карактеристичних објеката;</p> <p>-Одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;</p> <p>-Повезује резултате рада са уложеним трудом</p>	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	6 часова	<p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сад, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>	<p>Експеримент</p> <p>Демонстрација</p> <p>Рад на тексту</p> <p>Радионице</p> <p>Игра улога</p> <p>Дијалог</p> <p>Илустрације</p> <p>Интеракција</p> <p>Амбијентална настава</p>
<p>- Посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо- меко, провидно- непровидно, храпаво-глатко;</p> <p>-Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;</p> <p>-Разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p> <p>-Повезује резултате рада са уложеним трудом</p>	ЧОВЕК СТВАРА	8 часова	<p>Човек ради и ствара(материјале и средства за рад, производи људског рада).</p> <p>Материјали за израду предмета(дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, метал, тканина) и њихова својства (тврдо-мекано, провидно-непровидно, храпаво-глатко).</p>	<p>Експеримент</p> <p>Демонстрација</p> <p>Игра улога</p> <p>Илустрације</p> <p>Интеракција</p> <p>Амбијентална настава</p> <p>Дијалог</p> <p>Рад на тексту</p> <p>Радионице</p>

<ul style="list-style-type: none"> - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - Препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додора у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - Штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; 	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	40 часова	<p>Сунчева светлост и топлота.</p> <p>Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање.</p> <p>Облици појављивања воде у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.</p> <p>Изглед земљишта: равница, брдо, планина.</p> <p>Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност.</p> <p>Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу.</p> <p>Изглед и делови тела биљака.</p> <p>Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката.</p> <p>Човеково тело-делови тела(глава, труп, руке и ноге) и чула(вида, слуха, укуса, мириса и додира).</p>	<p>Демонстрација</p> <p>Амбијентална настава</p> <p>Експеримент</p> <p>Игра улога</p> <p>Дијалог</p> <p>Илустрације</p> <p>Интеракција</p> <p>Рад на тексту</p> <p>Радионице</p>
--	---------------------------------	-----------	---	--

<p>- Понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;</p> <p>- Повезује резултате рада са уложеним трудом</p>			<p>Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљак, животињ, човека.</p> <p>Одговоран однос човека према животној средини(штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).</p>	
---	--	--	--	--

8.5. Ликовна култура

Годишњи фонд часова: 36 часова

Циљ Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Исходи	Област/тема	Фонд	Садржај	Начин остваривања
<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; – повеже одабрану установу културе са њеном наменом; – поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе. 	<p>ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ</p>	<p>(5;3+2)</p>	<p>Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и производи. Слика – сликар, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.</p>	<p>-ученици постепено уочавају везу уметности и уметника са свакодневним животом.</p> <p>-ученици пореде свој и утисак других, постепено уче да образлажу (својим речима) оно што им се свиђа или не свиђа, да разумеју и поштују чињеницу да свако може имати другачији естетски доживљај (који се, с временом, мења)</p> <p>-наставник током године води ученике у најмање две установе културе (на пример, у биоскоп и у позориште) и упућује их на правила понашања и облачења, на разлике у правилима понашања и на опажање уређења простора и карактеристичне атмосфере унутар установе.</p>
<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p>			<p>Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и</p>	<p>-Све активности које се односе на истраживање својства облика</p>

<p>– одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;</p> <p>– користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;</p> <p>– опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;</p>	<p>ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ</p>	<p>(12;10+2)</p>	<p>неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>	<p>(величина, боја, текстура...) и положај облика у простору могу да се реализују на интегрисаним часовима предмета ликовна култура, математика и свет око нас.</p> <p>-Појам кретање (киша, облаци, таласи, птице, инсекти, аутомобил, лифт, људи, кућни љубимци...) предложен је као подстицај за активности које ученицима омогућавају да самостално граде мрежу појмова.</p> <p>-Ради безбедности у саобраћају пожељно је ученицима указати на чињеницу да удаљени објекти делују мањи него што јесу. Ако се аутомобил креће ка нама, што је ближи делује све већи.</p>
<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p> <p>– обликује једноставне фигуре од меког материјала;</p> <p>– одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;</p>			<p>Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла,</p>	<p>-Наставник бира ликовне технике које ће се учити у првом разреду. Важно је да буду разноврсне, да ученици могу да их користе самостално или уз минималну помоћ и да су изводљиве у школи. Наставник објашњава технике у форми кратког упутства пре и у току рада. Пошто добију основне (неопходне) информације, ученици самостално истражују изражајне</p>

<p>– преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;</p> <p>– користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;</p> <p>– преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;</p> <p>– изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;</p> <p>– црта на различитим подлогама и форматима папира;</p> <p>– пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;</p>	<p>ОБЛИКОВА- ЊЕ</p>	<p>(10;9+1)</p>	<p>тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...</p>	<p>могућности ликовних техника док изражавају своје замисли.</p> <p>-Када обликују разне врсте глина, ученици спонтано комбинују поступке додавање и одузимање, што је далеко лакше него обликовање само једним поступком.</p> <p>- ученици развијају осећај за линију</p> <p>-ученици спонтано цртају и боје</p> <p>-ученици треба да знају да могу да преобликују материјал и предмете које желе да баце(рециклажа)</p>
--	--------------------------------	-----------------	---	---

<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p> <p>– изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;</p>	<p>СПОРАЗУ- МЕВАЊЕ</p>	<p>(9;5+4)</p>	<p>Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.</p>	<p>-читање (разумевање) информација, у првом реду визуелних, односно слике у најширем значењу (рекламе, илустрације у уџбеницима и дечјим часописима, изрази лица...) и различите начине споразумевања.</p> <p>-ученици треба да стекну свест о томе да се разне (и важне) поруке не преносе само говором и реченицом, већ и звуком (на пример, школско звоно), бојом (семафор), сложеним сликама, музиком, мимиком, гестом... Сложене приче у сликама (стрип, цртани филм) тумаче се на интегрисаним часовима предмета ликовна култура и српски језик.</p> <p>-Када је реч о графичким знацима (слово, цифра, нота) корисно је задати ученицима да украшавају одабрани знак.</p> <p>-Невербално изражавање може да се учи на интегрисаним часовима предмета ликовна култура и физичко и здравствено васпитање (једна од бројних активности је обликовање слова и бројева телом).</p>
---	-----------------------------------	----------------	---	---

8.6. Музичка култура

Годишњи фонд часова: 36 часова

Циљ: Код ученика развијати интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Исходи	Област/тема	Фонд	Садржаји	Начин остваривања
<p>-објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна;</p> <p>-разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање;</p> <p>хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;</p> <p>-препозна музички почетак и крај и</p>	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	О др. тип. 31 5	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела(пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак(школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина(гласан-тих), висина (висок-дубок).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p>	<p>Монолошка</p> <p>дијалогска</p> <p>демонстративна</p> <p>истраживачка</p> <p>илустративна</p> <p>аудитивна</p> <p>фронтална</p> <p>индивидуална</p> <p>групна</p>

<p>понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;</p> <p>-повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације,врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;</p> <p>-поштује договорена правила понашања при слушању музике;</p> <p>-користи самостално или уз помоћ одраслих,доступне носиоце звука;</p>			<p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике(празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...)</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (це-де плејер, емпе 3 плејер, рачунар...)</p>	
<p>-изговара у ритму уз покрет бројалице;</p> <p>-пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>-пева по слуху уз покрет народне песме,музичке игре;</p> <p>-примењује правилан начин певања и</p>			<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет-плескање,пуцкетање прстима,корачање,дланом о надланицу,ударом о клупу.</p> <p>Звучне ономотопеје и илустрације.</p> <p>Држање тела и дисање-правилан начин певања.</p> <p>Правилна дикција-изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p>	<p>монолошка</p> <p>дијалогска</p> <p>демонстративна</p> <p>истраживачка</p> <p>илустративна</p> <p>аудитивна</p>

<p>договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p> <p>-свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације,,ритмичку пратњу уз бројалице и песме,,једноставне аранжмане,свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>-повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама,ритам са графичким приказом;</p> <p>-објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>31 5</p>	<p>Певање песама уз покрет-песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју(до-зелено,ре-браон,ми-жуто,фа-плаво и сол-црвено).</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начина свирања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме-пулс,ритам,груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима-песме уз игру,дидактичке игре,,музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Свирање графички представљеног ритма.</p> <p>Музички бонтон.</p>	<p>фронтална</p> <p>индивидуална</p> <p>групна</p>
<p>-учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p> <p>-направи дечије ритмичке инструменте;</p> <p>-ствара звучне ефекте,покрете уз музику,мању ритмичку</p>			<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша.</p>	<p>монолошка</p> <p>дијалогска</p> <p>демонстративна</p> <p>истраживачка</p> <p>илустративна</p>

<p>целину помоћу различитих извора звука,ритмичку пратњу за бројалице,песме и музичке игре помоћу различитих извора звука,музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама,једноставну мелодију и краћи задати текст;</p> <p>-изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.</p>	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛА ШТВО</p>	<p>13 3</p>	<p>Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.</p> <p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице,песме и музичке игре.</p> <p>Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства-</p> <p>изговором у ритму,различитим поретима,предметима и дечјим ритмичким инструментима.</p> <p>Стварање музичких питања и одговора на дечјим музичким инструментима у дијалогу.</p> <p>Стварање једноставне мелодије на краћи текст.</p> <p>Бирање познатих музичких садржаја,звучних ономотопеја и илустрација за стварање звучне приче-праћење литерарног текста.</p>	<p>аудитивна фронтална индивидуална групна рад у пару</p>
	<p>УКУПНО</p>	<p>36</p>		

8.7. Физичко и здравствено васпитање

Годишњи фонд часова: 108 часова

Циљ: Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Исходи	Област/тема	Фонд	Садржај	Начин остваривања
<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p> <p>Примени једноставне, двоставне опште припремне вежбе (вежбе обликовања);</p>	<p>ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p>	3(1+2)	<p>Вежбе за развој снаге.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости.</p> <p>Вежбе за развој издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p>	<p>Наставник врши диференцирање наставе, упознаје ученике са врстама вежби и броју понављања. Ученици према својим могућностима одрађују предвиђене садржаје.</p>
<p><u>по завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</u></p> <p>Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>Користи основну терминологију вежбања;</p>	<p>МОТОРИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p>		<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање са реквизитом, – ходање са променом, правца и смера. <p>Техника трчања:</p>	<p>Наставник врши планирање, организује процес извођења вежби за моторичке способности, евалуира процес праћења активности ученика, разговара са ученицима, посматра напредовање, мотивише ученике, похваљује за напредак, указује на слабости.</p> <p>Ученици изводе ходање</p>

<p>Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу;</p> <p>Одржава равнотежу у различитим кретањима;</p> <p>Поштује правила игре;</p>	<p>1. ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ</p>	<p>19 (7+12)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – трчање преко препрека, – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање 20 m са стартом из различитих почетних положаја, – Игре са коришћењем научених облика ходања и трчања. 	<p>(природно, лагано, на прстима, петама, у различитом положају руку...), узручењем са истезањем тела.</p> <p>Трче споро, лагано, брзо, са променом темпа, корацима различите дужине, са различитим начином поласка: из стојећег става и чучња,...</p> <p>Игре по избору наставника где се уочава и примењује различити видови трчања и кретања. Посматра, опонаша правилно кретање, понавља и вежба облике ходања и трчања, учествује активно. Поштује предвиђена правила на часу.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>Користи основну терминологију вежбања;</p>			<p>Поскоци у месту.</p> <p>Поскоци у кретању.</p> <p>Скакања удаљ.</p> <p>Скакања увис.</p> <p>Прескакање дуге вијаче.</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима,</p> <p>мотивише их и постиче, похваљује напредак, указује на грешке.</p>

<p>Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу;</p> <p>Одржава равнотежу у различитим кретањима;</p> <p>Поштује правила игре;</p>	<p>2. СКАКАЊЕ И ПРЕСКАКАЊЕ</p>	<p>15(6+9)</p>	<p>Вежбе скакања и прескакања упором рукама.</p> <p>Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања</p>	<p>Ученици ходају, трче, скачу у месту и у кретању, прескаче справе и лопте постављене као препреке, прескачу кратку и дугачку вијачу. Изводе разне игре где постоје елементи скакања и прескакања. Организују такмичење у скоку у даљ. Посматрају, изводе вежбе, уче путем покушаја, сарађују, спремни на тимски рад, активно учествују.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>Користи основну терминологију вежбања;</p> <p>Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>Комбинује и користи усвојене моторичке</p>	<p>3. БАЦАЊА И ХВАТАЊА</p>	<p>6(3+3)</p>	<p>Бацање лоптице из места у даљину и у циљ.</p> <p>Бацање лоптице из кретања.</p> <p>Бацање лопте увис.</p> <p>Вођење лопте.</p> <p>Додавање лопте.</p> <p>Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима,</p> <p>мотивише их и постиже, похваљује напредак, указује на грешке.</p> <p>Ученици бацају и хватају лопте различите величине једном руком или обема рукама, бацају лопте у вис или у даљ. Након тога, играју игре где се користи лопта и врши бацање и гађање лоптом. (нпр. „између две ватре“, „између</p>

вештине у игри и у свакодневном животу; Одржава равнотежу у различитим кретањима; Поштује правила игре;				четири ватре“). Ученици посматрају, понављају вежбе, активно учествују, вежбају док сви не изводе на правилан начин, развијају тимски дух и сарадњу.
Ученик ће бити у стању да: Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Користи основну терминологију вежбања; Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Одржава равнотежу у различитим кретањима;	4. ПУЗАЊА, ВИШЕЊА, УПОРИ И ПЕЊАЊА	6(4+2)	Пузања на тлу. Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.	Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиже, похваљује напредак, указује на грешке. Ученици изводе пузање на различите начине, пење се, провлаче се и спуштају и висе на различитим справама и препрекама. Посматрају, изводе вежбе, понављају вежбе док сви правилно не изводе. Поштују постављена правила у извођењу часа.
Ученик ће бити у стању да: Примени једноставне, двоставне			Основни садржаји Основни ставови и положаји.	Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби,

<p>општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Користи основну терминологију вежбања; Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Одржава равнотежу у различитим кретањима;</p>	<p>5. ВЕЖБЕ НА ТЛУ</p>	<p>12(7+5))</p>	<p>Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	<p>врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиже, похваљује напредак, указује на грешке. Ученици активно учествују на часу, изводе колут напред, уз асистенцију наставника, „свећу“, уз асистенцију наставника, вежбе на тлу. Посматрају и покушавају што правилније да понове вежбе. Сарађују међусобно са другим ученицима.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да: Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Користи основну терминологију вежбања; Правилно изведе вежбе, разноврсна</p>	<p>6. ВЕЖБЕ РАВНОТЕЖЕ</p>	<p>5(4+1)</p>	<p>Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди.</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиже, похваљује напредак, указује на грешке. Ученици изводе ходање на различите начине уз комбинацију задатака. Посматрају, покушавају</p>

<p>природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Одржава равнотежу у различитим кретањима;</p>			<p>Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.</p>	<p>да што правилније и једноставније изведу кретање преко шведске клупе, греде или линије, и за што краћи временски период. Активно учествују, али и поштују постављена правила.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Користи основну терминологију вежбања; Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Одржава равнотежу у различитим кретањима;</p>	<p>7. ВЕЖБЕ СА РЕКВИЗИТИМА</p>	<p>16 6+10</p>	<p>Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре ластичом.</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиче, похваљује напредак, указује на грешке, тематски повезује са претходним вежбама из области моторичких способности. Ученици подижу и носе предвиђене реквизите самостално и у групи или пару, изводе основне гимнастичке елементе, друже се међусобно, остварују такмичарску и навијачку атмосферу, здраву спортску компетенцију. Посматрају, вежбају, такмиче се,</p>

<p>Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; Поштује правила игре;</p>				<p>уче, поштују задата правила на часу, сарађују и спремни су на тимски рад, рад у групи, рад у пару.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Користи основну терминологију вежбања; Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; игра дечји и народни плес;</p>	<p>8. ПЛЕС И РИТМИКА</p>	<p>12 4+8</p>	<p>Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечји поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиче, похваљује напредак, указује на грешке, тематски повезује са претходним вежбама. Ученици ходају и трче уз плескање рукама, музичку пратњу, певају појединачно или у пару, ходају у комбинацији са поскоцима, усклађује покрете појединог дела тела са целим телом и карактером музике, изводе основне кораке плесова. Развијају осећај за ритам, комбинују елементе физичког и здравственог васпитања са елементима музичке културе. Активно учествују, пажљиво посматрају демонстрацију основе плеса и</p>

				плесних корака, па касније и сами покушавају да изведу исте. Сарађују међусобно. Поштују постављена правила на часу.
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија фер и бодри учеснике у игри; – прихвати сопствену победу и пораз; 	9. ПОЛИГОНИ	7(4+3)	<p>Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).</p> <p>Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).</p>	<p>Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима,</p> <p>мотивише их и постиче, похваљује напредак, указује на грешке, тематски повезује са претходним вежбама из области моторичких способности.</p> <p>Ученици се кроз такмичење у претходним облицима вежбања: ходања на разл. начине, скакања, прескакања, бацања, гађања, итд. проверавају колико су напредовали у савладавању области моторичких способности. Сарађују међусобно, развијају здрав такмичарски дух и активно учествују.</p>
Ученик ће бити у стању да:			Вежбам безбедно.	Наставник врши организовање и планирање наставног процеса и

<p>Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; Навија фер и бодри учеснике у игри; Прихвати сопствену победу и пораз; Користи основну терминологију вежбања; Поштује правила понашања на просторима за вежбање; Наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; Уочи промену у расту код себе и других;</p>	<p>ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p>10. КУЛТУРА ВЕЖБАЊА И ИГРАЊА</p> <p>11. ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ</p>	<p>7(3+4)</p>	<p>Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам фер. Упознај своје тело. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу? Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.</p>	<p>ток часа, изводи демонстрирање сваке од предвиђених вежби, врши процес праћења часа, разговара са ученицима, мотивише их и постиче, похваљује напредак, указује на грешке, тематски повезује. Ученици препознају и знају извођење вежби и њихов значај, поштују правила елементарних игара, прихвата пораз, на спортски начин да прославе победу, поштују фер плеј међу ученицима и такмичарима. Знају правилно да држе тело, воде рачуна о здрављу и личној хигијени, и начинима здраве исхране, али и рекреацији и спорту као виду здравог начина живота. Ученици посматрају, активно учествују, здраво се хране, поштују постављена правила.</p>
---	--	---------------	--	--

<p>Уочи разлику између здравог и болесног стања; Примењује здравствено- хигијенске мере пре, у току и након вежбања; Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; Одржава личну хигијену; Учествује у одржавању простора у коме живи и борави; Схвати значај коришћења воћа у исхрани; правилно се понаша за столом.</p>				
---	--	--	--	--

8.8. Дигитални свет

ФОНД ЧАСОВА:36

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика, ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

ТЕМАТСКИ/ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

ОБЛАСТ	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	УКУПНО
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	10	8	18
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	5	3	5
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	5	5	10
УКУПНО	20	16	36

Корелација са другим предметима: Српски језик, Енглески језик, Математика, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура.

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛА СТИ	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВА ЊА ПРОГРАМА:
<p>-препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих;</p> <p>-наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова;</p> <p>-упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја;</p> <p>-упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих;</p> <p>-користи дигиталне уџбенике за учење(самостално и/ или уз помоћ наставника);</p> <p>-упореди дигитални и папирни уџбеник;</p> <p>-упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја;</p> <p>-наведе неке од карактеристика“паметног“ дигиталног уређаја;</p>	<p>ДИГИТАЛН О ДРУШТВО</p>	<p>Различит изглед дигиталних уређаја.</p> <p>Дигитални уређаји у различитим занимањима.</p> <p>Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.</p> <p>Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих.</p> <p>Комуникација посредством дигиталних уређаја.</p> <p>Дигитални уређај и паметни дигитални уређај.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке културе и уметности.</p>	<p>Компетенција за учење;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Рад с подацима и информацијама;</p> <p>Сарадња.</p>	<p>-Разговори који подстичу изношење мишљења о дигиталним уређајима</p> <p>- Демонстрације коришћења дигиталних уређаја и уџбеника</p> <p>-решавање тестова из уџбеника</p> <p>-играње образовних игара</p> <p>-одвођење ученика у музеј или галерију</p> <p>-вођењем хеуристичких разговора тј. постављањем питања</p>

<p>-наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;</p>				<p>-организовање радионице на тему ДИГИТАЛНИ СВЕТ -Истраживачки рад -Илустровање -Рад на тексту</p>
<p>-наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; -наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; -доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; -наброји основне податке о личности -објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; -именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем,непознатим,злонамерним особама или особама које</p>	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕ ЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Дигитални уређаји и наше здравље(вид,положај тела,време пред екраном,дигитални уређај као отпад). Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем,непознатим,злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Одговорно руковање дигиталним уређајем(мере физичке заштите,коришћење лозинке).</p>	<p>Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.</p>	<p>-Разговори типа дискусије -Едукативна радионица о заштити здравља -Анкета или упитник на тему руковања дигиталним уређајима - Демонстрација безбедне употребе дигиталних уређаја -Игра улога -Посета особа МУП-а часу -Стваралачки рад ученика -Рад на тексту</p>

<p>комуницирају на неприхватљив начин; -наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин(примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;</p>				
<p>-анализира једноставан познати поступак/активност ипредлаже кораке за његово спровођење; -протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; -уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству(алгоритму),провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи(самостално или сараднички); -доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја;</p>	<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема. Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима. Уочавање и исправљање грешака у алгоритму. Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.</p>	<p>Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Рад с подацима и информацијама; Естетичка компетенција; Сарадња;</p>	<p>-Разговор који стимулише стваралачко мишљење -Решавање проблема -Истраживачки рад -Учење путем открића -Упоредивање и манипулисање текстом и сликама -Рад на тексту -Илустровање</p>

ОКВИР ДИГИТАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА НАСТАВНИКЕ

-Има за циљ да идентификује неке од дигиталних компетенција распоређених у осам категорија:

- 1.Претрага, приступ, чување и управљање информацијама
- 2.Претрага, адаптација и креирање дигиталних садржаја за наставу и учење
- 3.Управљање дигиталним садржајем за наставу и учење и његово дељење
- 4.Управљање окружењем за учење
- 5.Настава и учење
- 6.Формативно и сумативно оцењивање, бележење, праћење и извештавање о напретку ученика
- 7.Комуникација и сарадња у онлајн окружењу
- 8.Етика и безбедност

-Унутар сваке компетенције је одређен број вештина, а за сваку од њих дефинисана су три нивоа компетентности, ПОЧЕТНИ, СРЕДЊИ И НАПРЕДНИ. Дакле, ово нису СТАНДАРДИ, јер још нису дефинисани, већ компетенције.

-У новом наставном предмету Дигитални свет, ове дигиталне компетенције биће полазна основа.

КОМПЕТЕНЦИЈА 1-ПРЕТРАГА, ПРИСТУП, ЧУВАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈАМА

Компетенција 1.1.Претрага и селектовање информација

Компетенција 1.2.Приступање информацијама

Компетенција 1.3.Чување, брига и проналажење сачуваних информација

КОМПЕТЕНЦИЈА 2-ПРЕТРАГА, АДАПТАЦИЈА И КРЕИРАЊЕ ДИГИТАЛНИХ САДРЖАЈА ЗА УЧЕЊЕ

Компетенција 2.1. Проналажење, евалуација, селекција и преузимање дигиталних материјала за наставу и учење

Компетенција 2.2.Прилагођавање и адаптација дигиталних материјала за учење

Компетенција 2.3. Креирање дигиталних материјала за учење

КОМПЕТЕНЦИЈА 3-УПРАВЉАЊЕ И ДЕЉЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ САДРЖАЈА ЗА НАСТАВУ И УЧЕЊЕ

Компетенција 3.1. Коришћење дигиталних технологија као што су платформе за учење, алатке за чување и индексирање дигиталних садржаја за учење и будућу употребу

Компетенција 3.2. Делење ресурса са другим наставницима у школи кроз онлајн системе за сарадњу

Компетенција 3.3. Делење ресурса са наставницима изван школе кроз онлајн системе за сарадњу

КОМПЕТЕНЦИЈА 4- УПРАВЉАЊЕ ОКРУЖЕЊЕМ ЗА УЧЕЊЕ

Компетенција 4.1. Коришћење алатки за прављење распореда за управљање радом група и појединаца

Компетенција 4.2. Коришћење алатки за управљање временом ради организовања активности на часу

Компетенција 4.3. Коришћење дигиталне технологије за креирање флексибилне онлајн средине за учење која одговара ученицима различитих потреба и омогућава индивидуално поучавање по мери детета

Компетенција 4.4. Креирање аутентичног и стимулативног окружења за учење коришћењем дигиталних технологија ради повезивања са сервисима и стручњацима изван учионице-на пример видео-конференције са спољним стручњацима или приступање онлајн подацима

Компетенција 4.5. Коришћење дигиталних технологија како би се ресурси за учење учинили доступним ученицима изван школског окружења

Компетенција 4.6. Креирање дељеног онлајн простора за учење

КОМПЕТЕНЦИЈА 5 –НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Компетенција 5.1. Коришћење презентационих алатки и сервиса и других уређаја ради подстицања партиципације ученика

Компетенција 5.2. Коришћење колаборативних и интерактивних карактеристика презентационих оруђа као што су интерактивне беле табле, како би се унапредила партиципација ученика на часу

Компетенција 5.3. Примена технологије за комуникацију –мејл, чет, форуми, блогови...у циљу подршке размене идеја и информација између ученика

Компетенција 5.4. Примена технологија у циљу подстицања виших когнитивних процеса код ученика и развијања њихове креативности

Компетенција 5.5. Коришћење колаборативних алатки за подршку заједничког учења, како би ученици у групи решавали проблеме и креирали дигиталне образовне садржаје

КОМПЕТЕНЦИЈА 6-ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ, БЕЛЕЖЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О НАПРЕТКУ УЧЕНИКА

Коимпетенција 6.1. Коришћење дигиталних технологија за имплементацију различитих сумативних и формативних стратегија процене напретка ученика, укључујући тестирање у онлајн окружењу, предају задатака и е-портфолио

Компетенција 6.2. Успостављање базе података у онлајн окружењу или репозиторијума ученичких радова праћених коментарима наставника

Компетенција 6.3. Коришћење дигиталних алатки за управљање подацима ои напретку ученика и извештавање ученика и родитеља

Компетенција 6.4. Коришћење дигиталних алатки за анализу напретка ученика у циљу прилагођавања поучавања и исхода за аналитике учења

Компетенција 6.5. Коришћење колаборативних алатки које омогућавају пружање формативне повратне информације ученицима

КОМПЕТЕНЦИЈА 7-КОМУНИКАЦИЈА И САРАДЊА У ОНЛАЈН УЧЕЊУ

Компетенција 7.1. Дељење искустава, знања и сарадње са наставницима кроз онлајн дискусију у наставном процесу

Компетенција 7.2. Учествовање у континуираном професионалном развоју и онлајн окружењу

КОМПЕТЕНЦИЈА 8-ЕТИКА И БЕЗБЕДНОСТ

Компетенција 8.1. Разумевање и придржавање етичких принципа безбедног коришћења дигиталних садржаја у личне или професионалне сврхе

Компетенције 8.2. Коришћење дигиталних оруђа као што су филтери и антивирусни програми у циљу обезбеђивања сигурне и безбедне средине за учење

Компетенција 8.3. Управљање сопственим дигиталним идентитетом, безбедно чување сопствених иу туђих података

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ И КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика Сл. гласник РС, 10/19)		Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење и напредовања	Време
<p>А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода</p> <p>Б) Ангажовање ученика у настави</p> <p>В) Самосталност у раду</p>	<p>-Образовни стандарди се формулишу на три нивоа постигнућа , основни, са 80 %,средњи, са 50% и напредни са 25 % ученика за које се очекује да ће их постићи</p> <p>Активно учествовање у настави, сарадња са другима ,вештине комуникације, спремност да подржи друге и да им помаже, свест о себи</p> <p>Укључује више параметара од којих су најзначајнији: мотивисаност за рад, савестан и одговоран приступ обавезама, стечено знање се примењује у свакодневном животу, сигурност у себе, постојање плана учења</p>	<p>-Оцењивање је формативно и сумативно, поступци оцењивања су:</p> <p>-посматрање</p> <p>-испитивање и</p> <p>-тестирање</p> <p>-Резултат оцењивања узима се као основа за планирање наредних корака у раду ученика</p> <p>-Реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</p> <p>-Праћење и оцењивање је континуирано</p> <p>-Повратна информација је јасна, информативна, конкретна, увременењена, односи се на продукте учења, подстицајна је,и позитивно интонирана.</p> <p>-Оцењивање започиње иницијалном проценом нивоа на ком се ученик налази</p> <p>-Ученике треба оспособљавати и охрабривати за процену сопственог напретка, као и напретка осталих ученика</p>	<p>-табеле за праћење напредовања ученика на месечном или полугодишњем нивоу</p> <p>-упитници за самопроцену ученика</p> <p>-Педагошка документација наставника, тј.педагошка свеска, ЕСдневник</p> <p>-иницијални тестови</p> <p>-скеле процене постигнућа ученика</p>	<p>Септембар-јун</p>

9. ИЗБОРНА НАСТАВА

9.1 ВЕРСКА НАСТАВА

годишњи фонд часова: 36

недељни фонд часова: 1

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Ученици треба да упознају веру и духовне вредности сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и филозофских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>I – УВОД</p> <p>Учимо о нашој вери - уводни час</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са садржајем програма и начином рада 	<ul style="list-style-type: none"> Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.
<p>II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА</p> <p>2. Моја породица</p> <p>3. Моја школа и другари</p> <p>4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама(породици) моћи да препозна да неможемо 	<ul style="list-style-type: none"> приче и слике које приказују породицу може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) 	

<p>III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ</p> <p>5. Послушност</p> <p>6. Даривање – наша љубав</p> <p>7. Цео свет на дар</p> <p>8. Оче наш - зовемо нашег Бога</p>	<p>једни без других</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крснимзнаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу иближњима <p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави 	<ul style="list-style-type: none"> • садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, правила понашања • Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њенчлан...) <ul style="list-style-type: none"> • приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо • како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела • садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света • песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј.Змај 	<ul style="list-style-type: none"> • На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као иса начином вредновања њиховог рада. • Настава се реализује кроз следеће облике наставе: • теоријска настава (35 часова) • практична настава (1 час) • Место реализације наставе • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; • Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика,
--	--	---	---

<p style="text-align: center;">IV - НЕИЗМЕРНА ЛЈУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!</p> <p>9. Бог долази у овај свет</p> <p>0. Христос се роди – Божић у мом дому</p> <p>1. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>2. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом <p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p><i>Афективни аспект:</i></p> <p>По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити 	<ul style="list-style-type: none"> • Бог је цео свет створио из љубави • Христовом Рођењу (препричано и прилагођено) • Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ • Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) • Химна Светом Сави 	<p>уознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајнои формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика радаи
--	--	---	--

<p style="text-align: center;">V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p> <p>15. Прихватимо дарове Божје</p> <p>16. Где је љубав ту је Бог</p> <p>Христова вечера са ученицима</p> <p>Литургија -окупљање Божје породице</p>	<p>жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве <p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви стварају јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као 	<ul style="list-style-type: none"> • Библијско казивање о стварању света • Живот првих људи - Божја жеља да свет буде Црква • Човек не прихвата Божје дарове - непослушност и себичност 	<p>наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз
---	---	--	--

<p>19. Пост – стаза љубави</p> <p>VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p> <p>Христова љубав према човек у и свету</p> <p>Препознајемо Христову љубав</p> <p>22. Христос васкрсе!</p>	<p>догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица</p> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав ослободу ученик ће желети даучествује уЛитургији <p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> узнати Христовоучење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима усвојити садржај имелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ бити у могућности да опише појединости библијске повести о ХристовомВаскрсењу <ul style="list-style-type: none"> препознати и именовати главне личности избиблијске приче о Христовом Васкрсењу 	<ul style="list-style-type: none"> Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н.Толстој Прва Литургија (Христовиученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранцић и Ана Савковић Јевађељска прича Милостиви Самарјанин Песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“ Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) Прича: „Добро дрво“Ш. Силверстејн 	<p>заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота</p>
--	--	--	---

<p style="text-align: center;">VII – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>23. Човек домаћин у свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>26. Сваки човек је за нас</p>	<p>(уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника <p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети 	<ul style="list-style-type: none"> • Разне приче о које говоре о служењу човека човеку • Човекова брига за очување природе, биљака и животиња • Прича Свети Герасим и лав Јордан 	
--	---	---	--

<p>Христос</p> <p>27.Научили смо о нашој вери</p>	<p>љубављу према природи, људима и Богу</p> <ul style="list-style-type: none"> • учити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати жељу да се бринео биљкама и животињама и целокупној природи 	<ul style="list-style-type: none"> • Приче и слике о кућним љубимцима 	
---	--	--	--

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
наставне методе	наставни облици рада	наставна средства и помагала
дијалoшка, демонстрaтивно- илустрaтивнa, објaшњeње, усменoизрaжaвaње, посмaтрaње, мeтoдa грaфичких рaдoвa, мeтoдa писаних рaдoвa, дијaлoшкa мoнoлoшкa мeтoдa писаних рaдoвa вeрбaлнa илустрaтивнa тeкстуaлнa кoмпaрaтивнoмeтoд илустрaтивнoдeмoнстрaтивнa активнa нaстaвa	фрoнтaлни индивидуaлни группни рaд у пaру тимски	Библијa и библијски тeкстoви припрeмљeн мaтеријaл, листићи, дeчијa штaмпa, , пригoдни тeкстoви, eнциклoпeдијe, Интeрнeт aпликaцијe, илустрaцијe, сликe, видeo-прoјeктoр, CD-дискoви, CD-плeјeр, кoмпјутeр, Интeрнeт, вeжбaнкe, свeскe, лaптoп

АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
Повезивање градива са свакодневним животом	прати, усмерава, вреднује, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, наводи на повезивање и примену знања	<p>наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;</p> <p>провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;</p> <p>Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика</p>	<p>1. Српски језик и књижевност (област Језичка култура)</p> <p>2. Свет око нас (област Разноврсност природе)</p> <p>3. Ликовна култура (област Ликовна култура и окружење)</p> <p>4. Музичка култура (област Слушање музике)</p> <p>5. Грађанско васпитање (област Процеси у савременом свету)</p>

9.2. Грађанско васпитање

ЦИЉ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	П*	С*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI					
1.	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	3	3	2	0	0	1	1	0	1	0	8	3			11
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница	1	1	1	1	1	1	0	1	1	2	8	2			10
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња	0	0	1	2	1	1	3	2	1	0	9	2			11
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	2	2			4
Укупно		4	4	5	4	3	3	4	3	4	2	27	9			36

* О-обрада; у -утврђивање; п-провера знања; с-систематизација

- **Кључни појмови:** различитости, комуникација и пра

Исходи	Наставна тема, кључни појмови, тип часа И садржаји	Компетенције опште и међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
<ul style="list-style-type: none"> -Наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - Уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - Понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; - Препозна код себе и других основна осећања; - Препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - Преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - Тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - Разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - Комуницира 	<p style="text-align: center;">ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу (различитости) Радионичарски тип часа 11 Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима</p>	<p>Компетенција за учење</p> <ul style="list-style-type: none"> -Комуникација -Одговорно учење у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема -Сарадња 	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона</p> <p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима</p> <p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p>Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научно, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође,</p>

слушајући саговорника
и тражи објашњење онога
што не разуме;

прати и вреднује
како ученици
међусобно
сарађују, како
решавају сукобе
мишљења, како
једни другима
помажу, да ли
испољавају
иницијативу, како
превазилазе
тешкоће, да ли
показују критичко
мишљење или
критицизам, колико
су креативни.

<p>Слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;</p> <p>- Сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;</p> <p>- Договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима;</p> <p>- Својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;</p>	<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</p> <p>Одељење/група као заједница (права)</p> <p>Радионичарски тип часа 10</p> <p>Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.</p>	<p>- Компетенција за учење</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Компетенција за учење</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>- Естетичка компетенција</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Дигитална компетенција</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона</p> <p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима</p> <p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p>Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како</p>
--	--	--	---	--

				решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
--	--	--	--	--

<p>- Препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - Заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - Учествује у изради плана једноставне акције;</p>	<p style="text-align: center;">ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња (комуникација) Радионичарски тип часа 11 Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.</p>	<p>Одговоран однос према околини - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p>Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како</p>
--	---	--	---	--

				решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Учествоје у изради плана једноставне акције; - Са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - Доприноси промоцији акције; - На једноставан начин вреднује изведену акцију. 	<p style="text-align: center;">ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе (сарадња) Радионичарски тип часа 4</p> <p>Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>	<p>Одговоран однос према околини</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-Естетичка компетенција</p> <p>-Решавање проблема</p> <p>-Сарадња</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона</p> <p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима</p> <p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p>Могу се пратити следећи показатељи:</p> <ul style="list-style-type: none"> -начин на који ученик учествује у активностима, -како прикупља податке, -како аргументује, евалуира, документује. <p>Посебно поуздани показатељи су</p> <ul style="list-style-type: none"> -квалитет постављених питања, -способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, -разликују чињенице од интерпретације, -изведе закључак, прихвати другачије мишљење, -примени научено, предвиде последице, - дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно
---	---	--	---	---

				сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
--	--	--	--	---

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	Процењују се вештине : начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења.	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника - Усмено одговарање -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака - Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Број јављања: За јављање+ За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања+++ Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	- Свакодневно бележење током године - Пресек стања по тромесечјима - На крају школске године и на крају полугодишта

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. Активно учествовање у настави, сарадњу са другима.	Вођење евиденције од стране наставника о: -броју јављања на часовима -броју успешности у групном раду, раду у пару - пружању помоћи другим ученицима у току рада -израда панона .	-Све што је рађено на часу налази се у свескама. - Ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима .	- Пресек стања по тромесечјима
-------------------------------------	---	---	---	--------------------------------

10. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Ваннаставне активности

Област: наука, техника, култура, уметност, медији, спорт

Фонд часова: 36

Циљ: Прилагођавање ученика првог разреда на школску средину и заједницу као и задовољавање и проширивање њихових интересовања, као и дружење са вршњацима, исказивање способности и вештина, осамостаљивање и слично.

Области	Теме	Садржај	Начин остваривања	Време потребно за реализацију активности
КУЛТУРА	Позориштанце	Гледање позоришне представе за децу	Организовани одлазак у Дом културе и гледање уметничке позоришне представе за децу	2 часа
	Фолклор	Гледање концерта фолклорног ансамбла	Гледање концерта фолклорног ансамбла и упознавање са нашом традиционалном игром, песмом и народном ношњом	1 час
	Позориште Приредбе	Позоришна представа Нова година	Посета позоришној представи и учествовање у реализацији приредби	

		Свети Сава Осми март		
УМЕТНОСТ	Опусти се и заплеси	Плес уз научене дечје песмице	Осмислити кореографију, кораке и покрете уз раније научене дечје песмице	2 часа
	Народна игра „Ја брдом“	Певање и играње народне игре "Ја брдом"	Ученици певају и играју народну игру "Ја брдом" уз помоћ учитељице	2 часа
	Народна игра "Дивна, Дивна"	Певање и играње народне игре "Дивна, Дивна"	Ученици певају и играју народну игру "Дивна, Дивна"	2 часа
	Луткарска представа	Луткарска представа "Три прасета"	Ученици читају текст по улогама и помоћу направљених лутака вежбају сценске покрете лутака и глуме представу "Три прасета"	2 часа
	Савиндан	Краћи драмски текст о Светом Сави	Ученици уз помоћ учитељице бирају краћи драмски текст о Светом Сави, читају по улогама, увежбавају текст, глуме и изводе представу 27. јануара на Савиндан	4 часа

	Сликаство, поезија и музика	Изложба слика Песничко вече	Посета изложби и песничкој вечери и презентација својих песничких и ликовних радова	
МЕДИЈИ	Гледамо ТВ	Цртани филм	Гледање цртаног филма по избору ученика	1 час
	Филм	Гледање филма	Гледање немог филма из серијала Чарлија Чаплина	1 час
	Документарни филм	Гледање документарног филма "Последња оаза"	Након обраде лекција о разноврсности биљног и животињског света на часовима света око нас може се погледати документарни филм "Последња оаза"1. и 2. део	2 часа
	Интернет	Упознавање са могућностима интернета	Упознавање ученика са могућностима интернета и његовом употребом у свакодневном животу за рад, учење и забаву	2 час
	Игре без граница	Штафетне игре	Такмичење екипа у штафетном трчању по постављеном полигону (трчање, провлачење, обилажење, прескакање препрека...)	1 час

СПОРТ	Између две ватре	Елементарна игра "Између две ватре"	Ученици могу играти игру против другог одељења елементарну игру "Између две ватре"	1 час
	Хајдучко надметање	Традиционалне игре	Организовати хајдучко надметање у бацању камена с рамена, скоку у даљ, надвлачењу конопца и надвлачењу палије, гађању крпењачом у циљ...	2 часа
	Јесењи крос	Трчање и шетња по природи	Ученици трче и шетају кроз оближњи парк, шумарак или двориште према могућности	1 час
	Мали фудбал	Турнир у малом фудбалу	Организовати турнир у малом фудбалу формирањем неколико тимова	1 часа
ТЕХНИКА	Украсти за јелку	Израда новогодишњег накита од рециклираних производа	Ученици ће сакупити отпадни материјал из своје куће и комшилука и од тих материјала лепљењем и састављањем направити украсе за новогодишњу јелку	2 часа
	Позоришне лутке	Израда позоришних лутака и сцене за представу " Три прасета"	Ученици праве лутке од рециклираних производа за представу "Три прасета" као и сцену за истоимену представу од великих	3 часа

			картона које ће осликати према садржају приче.	
	За мамин дан	Поклон за маму-ваза са цвећем	Ученици праве вазу за цвеће бојећи теглицу од стакла или облажући украсним папиром неку посуду и праве цветове од креп папира	2 часа
НАУКА	Мали кућни огледи	Како да направимо вулкан	-помоћу деглента и соде бикарбоне направити вулкан који излива лаву	1 час
	Мали кућни огледи	Наша дуга	Помоћу посуде са прскалицом за воду по сунчаном времену у дворишту направити дугу	1 час